

Zpráva o činnosti Východočeského muzea v Pardubicích za rok 2014

1. Ke stěžejní momentům roku 2014, které ovlivnily život Východočeského muzea patří tyto:

Při realizaci výběrových řízení na dílčí části projektu „Zvýšení atraktivity a rozšíření návštěvnických služeb v areálu zámku Pardubice“ schváleného ROP NUTS II Severovýchod v roce 2010 vyšly najevo nedostatky projektu, které vedly k reklamaci u projektanta tj. firmy MURUS. Všechny zbylé části projektu tj. expozice historie města Pardubic, doplnění expozic (zejména nové archeologické expozice), dodávka ozvučení a osvětlení zámku a dodávka mobilního podia byly s velkým úsilím a za součinnosti VČM doprojektovány a opraveny.

Projekt na dokončení obnovy hospodářských budov zámku Pardubice, který navazoval na předešlý projekt Obnovy hospodářských budov byl podán v rámci výzvy Norských fondů. Jeho obsahem byla celková rekonstrukce budovy čp. 3 a částečná obnova budovy čp. 2. Projekt však v této výzvě neuspěl.

Obnova hospodářských budov realizovaná v roce 2013 byla dokončena zprovozněním kavárny v budově čp. 2/3 v prostorách bývalé konírny. VČM realizovalo z krajských účelově daných dotací vybavení kuchyně a provedlo výběr nájemce. Nájemce kavárny J. Tůma ji pro veřejnost otevřel v květnu 2014. Bývalý výstavní sál v přízemí čp.2 byl přepažen a rozdělen tak na vstupní část pro kavárnu a tzv. multifunkční sál. Obě části jsou propojeny dveřmi. V roce 2014 byl multifunkční sál využit k výstavním účelům („Bomby nad Pardubicemi“, „Hmyzí život“.)

Vzhledem k tomu, že Východočeská galerie nerealizovala investiční záměr nové budovy depozitáře v areálu v Ohrazenicích, byl tento úkol předán Východočeskému muzeu. Ve spolupráci s ing. arch. J. Krejčíkem (ARN Studio Hradec Králové) byla připravena „Architektonická studie depozitárního areálu v Ohrazenicích s přihlédnutím k prostorovému využití Zámku Pardubice“. Zabývala se jak posouzením dosavadního využití prostor v celém areálu zámku a zejména navrhla nové řešení areálu Ohrazenice pro depozitáře a restaurátorskou dílnu. Součástí studie byl návrh nové energeticky úsporné budovy v pasivním režimu (tzv. termosky), která představuje v současné době nejúspornější energetickou variantu s tím, že zachovává všechny požadavky na klimatické podmínky pro uložení sbírek. Studie byla prezentována Radě Pardubického kraje a její záměr začalo muzeum připravovat pro nově avizovanou výzvu do IROP.

V součinnosti s oddělením kultury a památkové péče Pk byl v roce 2014 připraven k realizaci nový projekt: „Evidenční systém sbírek a prezentační portál muzeí Pardubického kraje“, který byl podán v rámci výzvy Integrovaného operačního programu (IOP), 19. výzva, Prioritní osa 2 – Zavádění ICT v územní veřejné správě, Pardubický kraj. Projektem bude vytvořen jednotný evidenční a manažerský systém evidence, managementu a publikace sbírek a publikační portál pro všechna muzea Pardubického kraje. Dále bude zavedena jednotná metodika evidence sbírek, vytvořeny jednotné slovníky a centrální manažerský systém pro kontrolu a získání statistických a krizových scénářů.

Přípravy Management plánu Zámku Pardubice pokračovaly i v roce 2014 několika setkáními pracovních skupin a novou organizační strukturou. Byla uzavřena smlouva s Mgr. Fr. Václavíkem a ing. D. Šedou, čímž se příprava plánu dostala na profesionální bázi.

Počátkem roku zveřejnil Národní památkový ústav, Územní pracoviště Pardubice nabídku k odkoupení tří domů na Příhrádce (čp. 6.7.8.). Po urgentním zásahu kulturní veřejnosti a politiků se podařilo dosáhnout toho, že nabídka byla stažena a byla zahájena jednání mezi ministerstvem kultury a pardubickým krajem o bezplatném převodu. Obsahovou náplň zmíněných domů vytvořily po společném jednání Východočeské muzeum a Krajská knihovna.

V dubnu 2014 byla otevřena Naučná stezka „Zámecké valy“, která přibližuje formou textů a obrazového materiálu prostředí, kterým se procházejí návštěvníci. Připomíná historii zámku, ale také města, Tyršových sadů, ale také přírodní zajímavosti flóry a fauny.

Na návrh Východočeského muzea byl zapsán na Krajský seznam jevů tradiční lidové kultury fenomén „Stínání kohouta“. Fenomén zpracovala pro zápis na seznam připravila etnografa Dr. Hana Vincenciová.

2. Hospodaření

Zhodnocení plnění zřizovatelem stanovených ukazatelů

Východočeské muzeum v Pardubicích hospodařilo v roce 2014 celkem s dotací ve výši 28.970.050 Kč. Z této dotace bylo čerpáno na provoz VČM 28.803.050 Kč.

V této částce je obsaženo čerpání:

- účelové provozní dotace v částce 1.203.950 Kč na pokrytí zvýšených nákladů s archeologickým výzkumem při akci „Záchraný archeologický výzkum na stavbě „Revitalizace historické budovy Regionálního muzea v Litomyšli“, nevyčerpaná částka z roku 2013 ve výši 4.414,28 Kč byla převedena v roce 2014 z účtu 384 a byla dočerpána v plné výši v roce 2014. Čerpáno celkem na ZAV Litomyšl 1.208.364,28 Kč v roce 2014.

- účelového příspěvku ve výši 35.000 Kč na zpracování dokumentace kulturních památek (oblast lidové architektury) v rámci Koncepce památkové péče. Nevyčerpaná částka z roku 2013 ve výši 39.295 Kč byla převedena v roce 2014 z účtu 384. V roce 2014 byla čerpána částka 49.405 Kč a zbývající část ve výši 24.890 Kč byla převedena na účet 384 k dočerpání v roce 2015.

- účelového příspěvku ve výši 250.000 Kč na projekt Management plán zámku Pardubice. Z této dotace byla čerpána částka 28.250 Kč, zbývající část ve výši 221.750 Kč byla převedena na účet 384 k dočerpání v roce 2015.

- účelového příspěvku ve výši 540.000 Kč na opravu sociálního domu a chemického skládku. Z této dotace bylo vyčerpano 480.330 Kč, zbývající část ve výši 59.670 Kč byla převedena na účet 384 k dočerpání v roce 2015.

Dalším finančním příspěvkem pro VČM bylo mimorozpočtové financování

Finanční příspěvek z Úřadu práce Pardubice ve výši 18.000 Kč na pokrytí mzdových a sociálních nákladů na pracovní pozici - zahradník, údržbář.

VČM obdrželo dvě dotace od Magistrátu města Pardubic a to:

20.000 Kč na Zámecká muzejní noc

20.000 Kč na výstavu „Bomby nad Pardubicemi“

40.000 Kč na výstavu „Od hliněné destičky k tabletu“

7.000 Kč na výstavu „Společenský život hmyzu“

13.000 Kč na projekt „Podpora celoročního systematického práce s mládeží“

20.000 Kč na projekt „Vybavení pro kulturní činnost“

Neinvestiční účelová dotace MKČR ve výši 29.000 Kč na nákup obalového materiálu

VČM obdrželo finanční podporu od: těchto soukromých subjektů

Ing. Homolka Petr – 20.000 Kč na festival Pernštejnská fortuna

TESing TP komplet s. r. o. – 35.000 Kč podpora na zakoupení skleněné plastiky Neo

Perníková chaloupka – Muzeum Perníku Ráby – 8.000 Kč na provozní muzejní činnost spojenou s výzkumem historie perníkářského řemesla.

Investiční dotace od Pardubického kraje v celkové výši 1.080.100 Kč byla použita na I. etapu opravy požární stanice (98 tis. Kč), na studii deponizačního areálu Ohrazenice (575 tis. Kč) a zbytek na dovybavení zámecké kavárny.

Kapitálové výdaje. Použití investičního fondu a odvod z IF ve výši 3.915.256,15 Kč bylo dle dispozic zřizovatele dodrženo. Konkrétní čerpání investičního fondu se souhlasem zřizovatele viz níže.

Běžné výdaje byly rozpočtem schváleny ve výši 26.400.000 Kč, po úpravách 28.663.740 Kč. Z toho činily věcné náklady 7.874.511 Kč a osobní náklady 20.789.229 Kč. Stanovený limit vlastních příjmů ve výši minimálně 7% příspěvku byl splněn, stanovený limit prostředků na platy byl rovněž dodržen.

Zhodnocení hospodaření

Hospodářský výsledek byl 432 tis. Kč. V této částce je kalkulováno s povinným přesunem finančních prostředků do rezervního fondu na udržitelnost oprav z Norských fondů ve výši 250 tis. Kč. Celkové výnosy činily 38.301 tis. Kč. Celkové náklady činily 37.869 tis. Kč. Závazné ukazatele byly dodrženy.

Mandatorní výdaje (tj. energie, osobní náklady, odpisy, úklid, pojištění vozidel, bankovní poplatky, povinné revize apod.) představovaly částku 27.742 tis. Kč, což činí 105 % ze schváleného rozpočtu (26.400 tis. Kč), 97 % z upraveného rozpočtu (28.664 tis. Kč) a 73 % z celkových nákladů VČM (37.869 tis. Kč)

- prostředky vynaložené na akvizice: 193 tis. Kč

- prostředky vynaložené na restaurování a konzervování sbírek : 85 tis. Kč.

Celkové příjmy:

kromě provozního příspěvku od Pk 28.497 tis. Kč, získaných grantů a dotací v celkové výši 167 tis. Kč (Úřad práce Pardubice 18 tis. Kč, Magistrát města Pardubice 120 tis. Kč, MKČR 29 tis. Kč) činily vlastní výnosy 9.637 tis. Kč. Z toho byly příjmy ze vstupného 1.340 tis. Kč, příjmy z pronájmu prostor 715 tis. Kč, příjmy za provedené archeologické výzkumy 6.326 tis.

Kč, tržby za prodané zboží 232 tis. Kč, čerpání fondů 757 tis. Kč, finanční výnosy 7 tis. Kč a ostatní příjmy z činnosti 260tis. Kč.

Stav a čerpání fondů

- zůstatek fondů k 31. 12. 2014 je 3.038 tis. Kč (počáteční stav byl 3.664 tis. Kč)

Z fondu FKSP byly během roku čerpány prostředky na stravování zaměstnanců v částce 147 tis. Kč. Příděl do FKSP byl ve výši 1% z mezd a to v částce 134 tis. Kč (zůstatek fondu je 97 tis. Kč).

Z fondu reprodukce investičního majetku byly čerpány prostředky na tyto investice:

- sbírkový evidenční systém Museion – 300 tis. Kč (2. splátka)
- povinný odvod do rozpočtu zřizovatele v částce 1.350 tis. Kč
- nová investice: 2.265 tis. Kč (pořízení nového automobilu pro archeologické oddělení, zahradní nábytek do kavárny, požární stanice, studie Ohrazenice)

Mzdové náklady

- mzdový limit na platy byl 13.400.00 Kč, skutečně čerpáno na platy 13.455.319Kč + náhrada za pracovní neschopnost – 49.894 Kč – mzdový limit byl dodržen, byl použit fond odměn ve výši 105.213 Kč. OON byly čerpány v částce 1.605 tis. Kč.

- čerpání OON je navýšeno o dohody spojené s archeologií, hlavně výzkumem v Litomyšli, dále projekt registr památek, přednášky a zajištění doprovodných programů k akcím na zámku

Personální záležitosti

Organizace v roce 2014 zaměstnávala 72 zaměstnanců, tj. evidenční počet ve fyzických osobách. V přepočteném průměru je to 59 zaměstnanců. Z toho je 22 s vysokoškolským vzděláním a z nich 8 zaměstnanců má vědeckou kvalifikaci, 28 s úplným středním odborným a 3 s úplným středním všeobecným vzděláním, 5 vyučení s maturitou, 11 vyučených a 3 se základním vzděláním. VČM se člení do 9 oddělení. Organizační struktura se změnila od 1. 9. 2014

Přehled o zahraničních pracovních cestách

- v roce 2014 byla finanční výše zahraničních pracovních cest 48 tis. Kč
- cesty byly uskutečněny do Slovenska, Polska a Rakouska

Provedené významnější opravy

Během roku 2014 bylo na opravu a údržbu zámku vynaloženo 1.415 tis. Kč.

- oprava parkánové zdi (vázáno z Norských fondů) – 426 tis. Kč
- oprava sociálního domu – 481 tis. Kč
- opravy a údržba odvlhčovačů, zvlhčovačů – 13 tis. Kč
- úprava valů a ošetření stromů na valech – 98 tis. Kč
- oprava serveru – 63 tis. Kč
- opravy a údržba autoparku – 97 tis. Kč

3. Sbírky - Evidence

Počet evidenčních čísel sb. předmětů celkem k 31.12. 2014: 175 253

Počet evidenčních čísel sb. předmětů zpracovaných v syst. evidenci v elektronické podobě celkem k 31.12.2014 : 157493

- z toho zdigitalizovaných v podobě obrazového záznamu : 67455

Počet evidenčních čísel sb. předmětů prezentovaných formou on-line katalogu:1700

Počet evidenčních čísel přírůstků zapsaných za sledovaný rok: 288

Počet evidenčních čísel sb. předmětů vyřazených ze sbírky za sledovaný rok: 1

Počet inventarizovaných (revidovaných) sb. předmětů za sledovaný rok: 14334

4. Restaurátorské a konzervátorské oddělení

Ochranu a uchování sbírek – tj. preventivní kontroly stavu sbírek v depozitářích i výstavních prostorách, konzervování a restaurování:

Tabulkový přehled za rok 2014

	konzervováno	restaurováno
Archeologie		
sáčky (se střep. materiálem)	102	
nádoby a fragmenty nádob	119	57
kovy, mince	350	
ostatní materiál (kůže, dřevo...)	13	
Odívání (šaty, boty, kabelky, vějíře)	144	35
Militária	12	1
Technická sbírka	23	2
Řemesla	68	
Domácnost	293	6
Hračka	329	18
Etnografie		
keramika	1	1
ostatní	9	4
Umělecké sbírky		
nábytek	8	
obrazy	1	
plastika	1	
keramika	8	
kovy	12	
Modely	6	
Sport	56	1
Numizmatika	94	
Slavín	15	
Hudební nástroje	64	2
Zoologie	1	
Knihy		1
Kopie pečeti		2
Školství, učební pomůcky	180	
Celkem:	1.909 ks	130 ks
+ Řemesla – modely cukr výrobků, základní ošetření	+ 1.225	

Restaurátoři prováděli základní popisy předmětů v katalogu, fotodokumentaci, zápisy do konzervačních karet, číslování předmětů a jejich přesun do depozitářů. Podíleli se na přípravě výstav a také nových expozic (historie města Pardubic a archeologie). Pro tyto expozice vyrobili:

- 1 ks – replika pravěké nádoby
- 1 ks – replika pravěké zoomorfní plastiky
- 2 ks – repliky archeologických seker
- 1 ks – replika archeologického sekeromlatu

V roce 2013 proběhl upgrade monitorovacího systému Hanwell a jeho zapojení na server VČM, tím jsou veškerá data přístupná již všem správcům sbírek. V roce 2014, proběhla kontrola TS instruments. Všechna čidla jsou aktivní. (Stahování a vyhodnocování dat - z toho vyplývající použití odvlhčovačů, nebo zvlhčovačů a jejich čištění, nyní zajišťují restaurátoři společně se správci sbírek. Provádí se také ruční měření prostorů, které nejsou zapojeny v systému - kryt.) Tištěné grafy jsou k dispozici na spisovně VČM.

I v tomto roce probíhalo stěhování sbírek do Ohrazení, zejména ze sbírky etnografie a řemesel, technické sbírky, figuríny apod.

Metodická činnost restaurátorského – konzervátorského oddělení

Dne 5. 11. 2014 od 9.30 ve Východočeském muzeu v Pardubicích proběhl metodický den pořádaný _Východočeským muzeem v Pardubicích ve spolupráci s Východočeskou galerií v Pardubicích, pro muzea Pardubického kraje, pod názvem: **Setkání konzervátorů a restaurátorů VČM s odbornými pracovníky regionálních muzeí Pardubického kraje.**

Tohoto pracovního jednání se zúčastnili odborní pracovníci z těchto organizací:

Městské muzeum ve Skutči,
Regionální muzeum Vysoké Mýto,
Regionální muzeum v Chrudimi,
Muzeum loutkářských kultur Chrudim,
Kulturní a informační centrum města Přelouče,
Východočeská galerie v Pardubicích
a Východočeské muzeum v Pardubicích.

Metodický den byl zaměřen na restaurování papírových sbírek. Blok přednášek přiblížil historii výroby papíru, jeho jednotlivých materiálů, které jsou ve sbírkových fondech muzeí a archivů, příčiny a druhy poškození sbírkových předmětů na papíře a především péči o tyto sbírky. Po té následovaly praktické ukázky restaurování papíru na konkrétních příkladech a prohlídka restaurátorské dílny a depozitářů Státního okresního archiv v Pardubicích, kde při prohlídce zpracování sbírkových předmětů a jejich ukládání probíhala diskuze a výměna zkušeností. Na závěr si účastníci prohlédli výstavu „Od hliněné destičky k tabletu“ ve VČM.

Přehled metodické a praktické pomoci RO v roce 2014

Městské muzeum Přelouč	- kaširovaný betlém – pokračování v náročné rekonzervaci - dlouhodobá pomoc, posuzování stavu sbírkových předmětů na místě, podmínky ukládání sbírkových předmětů, výběr materiálů na obaly, sledování klimatických
------------------------	--

	podmínek (průběžné měření po celý rok, vyhodnocení údajů
Městské muzeum a galerie Polička	Poličský poklad“výroba galvanokopíí mincí 1000ks
Muzeum a zámecká expozice Choltice	- amfora R 137, inv.č. 503 v kovovém podstavci konzervace – dokončeno; - lavice z kaple 2ks (dřevo, textil), konzervace - rozpracováno - židle stříbřená 1683, konzervace - rozpracováno - lustr z kaple Sv.Romedia – konzervace, dokončeno
Městské muzeum Skuteč	inv.č. 655 – zlomky bronzových náramků, 15 ks, konzervované – dokončeno
SOkA Pardubice	restaurování sbírkových předmětů z fondu VČM a jejich instalace v SOkA
Muzeum a galerie Orlických hor Rychnov nad Kněžnou	fotodokumentace sbírkových předmětů
Muzeum východních Čech Hradec Králové	konzultace restaurátorských postupů na archeologických kovech na pracovišti v H.K.
Dlouhodobá spolupráce VČM / RM V.Mýto / RM Litomyšl	konzervace archeologických nálezů(dřevo, kůže/obuv, sklo...)
Dlouhodobá spolupráce VČM / VŠCHT Praha	konzervace historického textilu z kostela sv. Bartoloměje, a z archeologického výzkumu v Pardubičkách
Dlouhodobá spolupráce VČM / VOŠ a SUPŠ Turnov	přednáška pro studentskou konferenci
	RTG a analýzy: letiště Pardubice, Královo pole, TM Brno
Muzeum Domažlice	mince, archeologický nález 201ks, konzervované – dokončeno

Konzultace: osobně 15x, telefonicky 39x, mailem 21x

Městské muzeum Přelouč
Regionální muzeum Vysoké Mýto
Městské muzeum a galerie Polička
Muzeum řemesel Letohrad
Regionální muzeum Litomyšl
Městské muzeum Skuteč
Muzeum a zámecká expozice Choltice
SOkA Pardubice
NPÚ Pardubice
TJ Sokol Chrudim
Muzeum a galerie Orlických hor Rychnov nad Kněžnou
Muzeum východních Čech Hradec Králové
Městské muzeum Náchod
VŠCHT Praha

Technické muzeum Brno
TR instruments
Obuvnické muzeum Zlín
Myslivecký spolek Živanice
Myslivecký spolek Opatovice

5. Odborná činnost zaměstnanců VČM

VČM poskytovalo metodickou pomoc muzeím Pardubického kraje i mimo něj např. Vlastivědnému muzeu Choltice (ocenění nedohledaných sbírkových předmětů, rady v oblasti evidence, CES, inventarizace, uložení a zabezpečení sbírek), Městskému muzeu v Poličce, pro které byla vyrobena replika tzv. poličského pokladu v množství 1000 ks galvanoplastických kopií mincí. Z dalších organizací, kterým byly poskytnuta metodická spolupráce byly např.:

Regionální muzeum a galerie v Jičíně
Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě
Státní okresní archiv v Pardubicích
Regionální muzeum v Chrudimi
Městské muzeum ve Skutči
NPÚ Pardubice
NPÚ - SLS Vysočina
Východočeská galerie v Pardubicích
Vlastivědné muzeum Choltice
Muzeum loutek Chrudim (zásady digitalizace)
Galerie plastik Hořice (CES, inventarizace)
Muzeum východních Čech Hradec Králové

Archeologické výzkumy

Archeologické oddělení muzea provedlo celkem 325 záchranných archeologických výzkumů z toho 128 neinvestorských. K nejrozsáhlejším výzkumům patřil ten, který probíhal v souvislosti s rekonstrukcí třídy Míru v Pardubicích.

Etnografie

Na návrh Východočeského muzea byl zapsán na Krajský seznam jevů tradiční lidové kultury fenomén „Stínání kohouta“. Podklady pro zápis zpracovala a připravila etnografka PhDr. Hana Vincenciová.

Pokračoval projekt Inovace studijního programu Historických věd Filozofické fakulty Univerzity Pardubice a Fakulty restaurování Univerzity Pardubice PRAX2, ve kterém je VČM partnerskou organizací. Praxe studentů probíhala v několika 14ti denních cyklech, kdy studenti za vedení odborných pracovníků VČM, prováděli digitalizaci sbírkových předmětů. (digitalizováno 1850 inv.č. fotografií tj. 4134 ks; 386 ks medailí).

Přehled odborných výzkumů VČM

Dějiny regionu Pardubického kraje, zaměřeno na dějiny Pardubic a širšího okolí 15. – 17. stol.
Muzeologie (výstavnictví, management, statistika, NIPOS)
Celostátních či celoevropské monitorovací programy:
Zimní sčítání vodního ptactva
Monitoring zimovišť netopýrů

Monitoring letních kolonií netopýrů

Odchyt a kroužkování ptáků

Monitoring výskytu vydry říční

Monitoring obojživelníků

Hnízdní a zimní sčítání ptáků Pardubic

Hodnocení geologických poměrů archeologických lokalit, zkoumaných archeologickým oddělením VČM v roce 2014 (Sezemice, Litomyšl, Pardubice)

Průzkum podzimních skupinových systémů (spolupráce s Entomologickým ústavem AVČR)

Průzkum nemateriálních statků tradiční lidové kultury východních Čech.

V rámci přípravy archeologické expozice probíhala intenzivní příprava haptické stezky včetně vydání samostatného katalogu.

6. Knihovna

81 badatelských návštěv, prezenčně zapůjčeno celkem 205 knih, periodik a časopisů

Do příručních knihoven zaměstnanců bylo zapsáno 145 knih, periodik a časopisů (+ krátkodobé zápůjčky) 7 meziknihovních výpůjček.

Od roku 2013 muzejní knihovna přispívá svými údaji do Souborného katalogu ČR.

7. Publikační činnost

Odborní pracovníci muzea v rámci plnění všech výzkumných úkolů publikovali celkem 46 odborných studií, článků v časopisech, sbornících, vydali 4 samostatné odborné publikace a měli 24 vystoupení na konferencích a odborných seminářích. Vydali 138 populárních článků, měli 50 vystoupení v médiích, poskytli celkem 820 konzultací a služeb badatelům.

Muzeum vydalo Východočeský sborník historický č. 25 a 26 a Východočeský sborník přírodovědný- Práce a Studie č. 21.

8. Prezentace a populárně naučná činnost

Výstavy

V roce 2014 muzeum připravilo celkem 15 výstav z toho 5 v prostorách nad 200m². Dalších 5 malých tematických výstavek nad rámec výstavního plánu, pořádaných např. u příležitosti Roku barona Artura Krause, velikonočních a vánočních akcí apod. K návštěvnický nejúspěšnějším patřila velká výstava „**Království mašinek – svět modelářů železnic**“, která byla zahájena v listopadu 2013 a zejména výstava, s názvem „**Bomby nad Pardubicemi**“ (Mgr. R. Tetřevová) , kterou jsme připomněli výročí 75 let od spojeneckých náletů na Pardubice v roce 1944. Stěžejní výstavou roku 2014 byla také výstava „**Od hliněné destičky k tabletu: kultura psaní v dějinách**“ (Mgr. L. Nekvapil PhD). Většina výstav byla provázena řadou doprovodných akcí jak pro odborníky tak pro širokou veřejnost. K nejnavštěvovanějším patřily např. **Módní přehlídka klobouků** a oděvů, pořádaná ve spolupráci s Kloboukovým klubem Brno, akce Stalag, připomínající období 1. světové války nebo Mašinkový víkend (18. – 19.1.2014). (viz níže akce muzea).

Na oslavách výročí zahájení 1. světové války se muzeum podílelo přípravou výstavy „**Tváře Velké války**“ která byla otevřena ve Vlastivědném muzeu v Olomouci od 4.9. 2014 do 1.2.2015.. Na přípravě výstavy se podílel významnou měrou kurátor sbírky zbraní VČM,

Mgr. J. Tetřev odbornou spoluprací a zápůjčkou řady sbírkových předmětů. Výstava se v roce 2016 přestěhuje do VČM.

Kurátoři sbírek připravili výstavy instalované v jiných než vlastních prostorách. Úspěšná putovní výstava „**Křemen a jeho rodina**“ (ing. J. Šura) byla instalována v Muzeu v Bruntále (24.5. – 17.8.2014). Dr. Fr. Šebek připravil výstavu **500 let Opatovického kanálu** (radnice Lázní Bohdaneč, 6.9. – 28.10.2014), archeologické oddělení pracovalo na naučné stezce v Dobříchově „**Stezka Markomanů**“. Mgr. I. Křen kurátorsky zpracoval dvě výstavy mimo muzeum „**Skláři Mánesa**“ (Galerii Diamant, Praha 5.3. – 28.3. 2014) a „**Sklářští výtvarníci Mánesa**“ (Galerie Umelka, Bratislava 15.4. – 4.5.2014).

Přehled výstav 2014	
Velké výstavy zahájené v roce 2013 s převážným průběhem v roce 2014:	
Království mašinek – svět modelářů železnic	7.11. – 23.2.2014
Velké výstavy zahájené v roce 2014: /200m2/	
Perly z půd, skříní a odjinud	4.4. – 26.6.2014
Bomby nad Pardubicemi	25.4. – 12.10. 2014
Ilja Bílek, Luba Bakičová – 2x sklo	25.7. – 28.9.2014
Od hliněné destičky k tabletu: kultura psaní v dějinách	31.10.2014 – 22.2.2015
Společenský život hmyzu	6.11.2014 – 18.1.2015
Menší výstavy / do 80m2/	
Viděli jsme Děťátko - betlémy	30. 11.2013 - 5. 1. 2014
Historické hračky	31.10.2013-16.3.2014
Módní dámské klobouky - skleněný šperk	19.9. – 19.10.2014
Betlémy ze sbírky Východočeského muzea v Pardubicích	29.11.2014 – 11.1.2015
Výstavní a akviziční projekt „Pardubický objektiv“:	
Fotograf Pavel Šmíd Jeden svět, jeden příběh	15.5. – 31.8.2014
Fotograf Jiří Svoboda Zapsáno na hladině (života)	29.5. – 26.10.2014
Fotograf Jiří Toman	20.11.2014 – 8.3.2015
Výstavky nad rámec plánu	
Baron Artur Kraus	
Velikonoční pohlednice ze sbírky VČM	
Vánoční pohlednice ze sbírky VČM	
Vodění jidáše	Velikonoce 13. a 14. 4. 2014
Stínání kohouta	Dožínky na zámku 21. - 22.9.2014
Zajímavé přírůstky do sbírek	Průběžná prezentace v přednáškovém sále a chodby ve 2. NP zámku

Výstavy realizované v jiných prostorách	
„Křemen a jeho rodina“ (ing. J. Šura) byla instalována v připravil výstavu	Muzeum v Bruntále 24.5. – 17.8.2014.
500 let Opatovického kanálu (Dr. Fr. Šebek)	radnice Lázní Bohdaneč, 6.9. – 28.10.2014
„Stezka Markomanů“(archeolog. odd.)	Dobříčov
„Skláři Mánesa“ (Mgr. I. Křen)	Galerii Diamant, Praha 5.3. – 28.3. 2014
„Sklářští výtvarníci Mánesa“	Galerie Umelka, Bratislava 15.4. – 4.5.2014

Výstavy v exteriérech zámku:

Rhododendrony – prodejní výstava v parkánu zámku 26.4. – 25.5.2014

Denivky – prodejní výstava v parkánu zámku 28.6. – 20.7.2014

8. Zahraniční spolupráce:

Na zámeckých velech byla instalována putovní výstava **Komunismus - La Belle Époque – sedmdesátá léta 20. století v evropských státech sovětského bloku**. Venkovní instalace vtipným způsobem přiblížila dobu reálného socialismu, kdy komunistické vlády v Bulharsku, Československu, NDR, Polsku, Rumunsku a v Maďarsku získaly stabilní pozici. Výstava byla zapůjčena z polského Institutu paměti národa (IPN) ve Varšavě, na instalaci se podílela Katedra literární kultury a slavistiky Univerzity Pardubice a Východočeské muzeum v Pardubicích. (21.5. do 16.6.2014).

9. Populárně naučné akce muzea

Mašinkový víkend	18. – 19.1.2014
Koncert v kapli „Tří králů	11.5.2014
Pardubická muzejní noc	23.5.2014
Červnové setkání s hudbou v zámecké kapli „Tří králů“	12.6.2014
Stalag na zámku – Bomby na Pardubice	21.6.2014
Východočeský letecký archiv Čepí	19. a 20.7.2014
Na zámku se střílí – střílíme na konci prázdnin	30.8.2014
Klobouky v letu 20. století – módní přehlídka	11.10.2014
Zámek plný knih III. – knižní veletrh	21.11.2014
Sladké Vánoce	6.12.2014
Štědrovečerní muzejní noc	24.12.2014
Historické hračky hračky, hry a dětská promítací technika ze sbírek Muzea technických hraček komentovaná prohlídka	18.1., 15.2.,
Perly z půd, skříní a odjinud komentovaná prohlídka	25.4., 23.5., 19.6.,

Bomby nad Pardubicemi komentované prohlídky a přednášky	-14.5., 21.5., 4.6., 10.9., 24.9., 9.10.
Módní dámské klobouky - skleněný šperk Tvůrčí dílna – 2x	
Od hliněné destičky k tabletu: kultura psaní v dějinách Komentovaná prohlídka	6.12.2014
Společenský život hmyzu Komentovaná prohlídka	6.12.2014

Přednášky

V rámci pravidelných jarních a podzimních cyklů přednášek bylo uspořádáno v přednáškovém sále muzea celkem 37 přednášek z toho 21 s přírodovědnou a cestovatelskou tematikou, 9 na archeologická a 7 na historická témata. Historické oddělení připravilo přednášky, které se vázaly k výročí náletů na Pardubice c. roce 1944 a staly se tak doprovodnými akcemi k výstavě „Bomby nad Pardubicemi“. Na podzim pak Dr.F.Šebek přednášel o Arnoštu z Pardubic u příležitosti 650. výročí narození této významné pardubické osobnosti. Tyto přednášky byly pořádány v rámci soutěže na uvedené téma.

Přehled přednášek 2014

Jaro 2014

CYKLUS PŘÍRODOVĚDNÝCH A CESTOPISNÝCH PŘEDNÁŠEK

2. 1. 2014 J. Šura: ISLAND očima geologa. Po vlastní ose za přírodními a technickými zajímavostmi ostrova

9. 1. 2014 P. Rybář: Po Horním Nilu starověkým EGYPTEM

Komentované video představí nejen impozantní památky starověké kultury, ale i krásu pouště a korálových útesů Rudého moře.

16. 1. 2014 E. Bucková: Zajímavá místa jižní INDIE

Významná poutní místa, chrámy, skalní jeskyně, příroda, lidé a zážitky z málo navštěvované jižní Indie.

23. 1. 2014 R. Vejdělek: UGANDA – perla černé Afriky

Měsíc v ráji aneb Pygmejové, pohoří Ruwenzori, národní parky a domorodé vesnice.

30. 1. 2014 S. Ryvolová: BORNEO – krásné i drsné

Hýřivě bohatá tropická příroda a potomci lidojedů – to jsou hlavní lákadla malajské části třetího největšího ostrova světa

6. 2. 2014 S. Chrpová: Poutní cesty do SANTIAGA

Do španělského města Santiago de Compostella se putuje již od středověku. Například na kole...

13. 2. 2014 S. Vosyka: Severním VIETNAMEM na kole

Bicykl je ve Vietnamu nejrozšířenější dopravní prostředek. Se slamákem na hlavě projedíme hory na severu, města i členité mořské pobřeží.

20. 2. 2014 P. Svoboda: OMÁN

I přes své přírodní krásy, tradiční kulturu a muslimskou pohostinnost je Omán zemí dosud turisticky neobjevenou

27. 2. 2014 J. Kaman: GRUZIE a ARMÉNIE

Audiovizuální putování po okouzující dvojici zemí s nádhernou přírodou, tajemnými kláštéry

a lahodnými nápoji
6. 3. 2014 V. Lemberk: Všechny barvy KANADY Albertou a Britskou Kolumbií k Pacifiku. O tom, jaké je to splnit si klukovský sen a potulovat se kanadskou divočinou.
13. 3. 2014 O. Černý: JIHOAFRICKÁ republika Ráj divokých zvířat v národních parcích, život v městech, domnělý apartheid. Celý svět v jediné zemi.
27. 3. 2014 Z. Kubelková: Práce lékaře v západní KENI Jak lze během stáže poznat nejen zdravotnictví, ale i přírodu, krajinu, gastronomii a lidi této jedinečné země.
20. 3. 2014 J. Šíma: S Dakarem i bez . Na motocyklu Jižní Amerikou v osobitém podání známého popularizátora motorismu.
3. 4. 2014 T. Kubeš: KONGO , Neuvěřitelně extrémní putování po zemi, která nabízí to nejlepší v Africe.
10. 4. 2014 J. Málková: Příroda LAPONSKA . Tundra národních parků Finska, Švédska a Norska za polárním kruhem, tak podobná přírodě Krkonoš.
CYKLUS ARCHEOLOGICKÝCH PŘEDNÁŠEK Téma: Civilizace popelnicových polí v pozdní době bronzové
5. 3. 2014 V. Vokolek: Východní Čechy v pozdní době bronzové . Přednáška bude zaměřena na nové objevy a nálezy slezskoplatěnické kultury ve východních Čechách.
12. 3. 2014 Z. Bláhová-Sklenářová: Sídlště a stavební kultura lidu popelnicových polí ve střední Evropě .
19. 3. 2014 L. Jiráň: Střední a západní Čechy v pozdní době bronzové . Přednášející představí novinky v poznání hornodunajských popelnicových polí.
26. 3. 2014 S. Stuchlík: Morava v pozdní době bronzové . Poutavá přednáška seznámí posluchače s novými objevy a nálezy na Moravě.
HISTORICKÉ PŘEDNÁŠKY Přednášky k výstavě Bomby nad Pardubicemi.
21. 5. 2014 Doc. Dr. Ing. Jiří Chládek: Bomby pod Pardubicemi
4. 6. 2014 Michal Plavec: Bombardování Pardubic za 2. světové války
10. 9. 2014 Vladislav Burian: LETECKÁ BITVA NAD JINDŘICHOHRADECKEM –24. 8. 1944 aneb Když letěla letadla od Pardubic
9. 10. 2014 Jan Knap a Jiří Sejkora: Normandií v polní šedi 1944/2014 & Musée des Blindés Saumur . Putování Klubu vojenské historie Pardubice po Normandii 70 let po spojeneckém vylodění. Pláže, opevnění, muzea a další zajímavá místa.
Podzim 2014 ARNOŠT Z PARDUBIC, OSOBNOST EVROPSKÝCH A ČESKÝCH DĚJIN, PATRON MĚSTA PARDUBIC Cyklus přednášek k 650. výročí úmrtí (1364)
24. 9. 2014 .PhDr. F. Šebek: Arnošt z Pardubic – zrání velké osobnosti
1. 10. 2014. PhDr. F. Šebek: Arnošt z Pardubic - osobnost po boku krále a císaře Karla IV.
8. 10. 2014. PhDr. F. Šebek: Arnošt z Pardubic v historické tradici a odkaz jeho osobnosti
CYKLUS ARCHEOLOGICKÝCH PŘEDNÁŠEK
15. 10. 2014 Mgr. F. Janošek Kašpárek a kolektiv: Archeologické objevy na Pardubicku Nové archeologické objevy na Pardubicku v letech 2012 až 2014.

29. 10. 2014 PhDr. V. Vokolek a PhDr. J. Jílek, Ph.D.: Ve znamení nového kovu – nové poznatky a objevy ze starší doby železné. Slezskoplatěnická kultura ve východních Čechách v době železné.
5. 11. 2014 PhDr. R. Šumberová, Ph.D.: Bylanská kultura ve středních Čechách.
12. 11. 2014 Mgr. D. Parma, Ph.D.: Horákovská kultura a situace ve středním Podunají v době halštatské
19. 11. 2014 Doc. Mgr. O. Chvojka, Ph.D.: Halštatská mohylová kultura v jižních a západních Čechách. Jak vypadala situace ve starší době železné na západě a jihu Čech?
CYKLUS PŘÍRODOVĚDNÝCH A CESTOPISNÝCH PŘEDNÁŠEK
6. 11. 2014 J. Martínek: ČEŠTÍ CESTOVATELÉ v průběhu věků. Češi odjakživa toužili podívat se dál, za pohraniční hory. Emil Holub zdaleka nebyl jediný...
13. 11. 2014 P. Matouš: ALBÁNIE a KOSOVO: 1999 vs. 2014. Srovnání, jak se tato neklidná část Evropy změnila.
20. 11. 2014 J. Žďárek: Z rodinného života HMYZU. Autor knihy o sociálním hmyzu představí zajímavosti z života vos, mravenců, včel, termitů... Jsou hmyzí státy podobné těm lidským?
27. 11. 2014 R. Vehovský: Zaostřeno na NOVOU KALEDONII. Pokračování cyklu „7 let na cestách“. Malý ostrov v Melanésii anektovaný Francouzi je obýván zajímavým obyvatelstvem..
4. 12. 2014 Z. Holec: NOVÝ ZÉLAND – Severní ostrov. Na druhý konec Zeměkoule za nedotčenou přírodou, gejzíry, termálními jezírky, vulkány a maorskou kulturou.
11. 12. 2014 Z. Holec: NOVÝ ZÉLAND – Jižní ostrov. Na zelený ostrov Pána prstenů za zasněženými štíty hor, ledovci, kouřícími vulkány. A poletíme i vrtulníkem.

Soutěže

Kromě tradiční vědomostní soutěže pro základní školy, kterou připravila Dr. Martina Halířová, uspořádalo muzeum soutěž pro gymnázia a základní školy v podzimních měsících, a to na téma Arnošt z Pardubic. Podzimní soutěž byla provázena také několika přednáškami PhDr. Františka Šebka pro veřejnost i soutěžící.

10. Akce pořádané ve spolupráci s jinými subjekty

Pardubická muzejní noc 2014 - Východočeské muzeum v Pardubicích – Zámek Pardubice, Východočeská galerie v Pardubicích, Galerie města Pardubic, Krematorium Pardubice, Museum Rosice nad Labem

Velikonoce na zámku v Pardubicích – 13. a 14. 4.

Dožínky na zámku v Pardubicích (Téma: Tradice a zvyky na konci léta) – 21. a 22.9. – Tradice a řemesla v prezentaci středních škol Pardubického kraje po záštitou hejtmana Pardubického kraje Martina Netolického, patronací náměstkyně hejtmana ing. Jany Pernicové a radního Pardubického kraje Václava Kroutila

Východočeské muzeum v Pardubicích - stínání kohouta – oživení staré tradice

Východočeská galerie v Pardubicích

Krajská knihovna v Pardubicích

Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě

Odborné učiliště Chroustovice

Střední škola potravinářství a služeb Pardubice

Střední průmyslová škola stavební Pardubice
 Konzervatoř Pardubice
 Gymnázium a SOŠ Přelouč
 Střední škola zahradnická a technická Litomyšl
 SOŠ a SOU obchodu a služeb Chrudim
 Střední škola zemědělská a vyšší odborná škola Chrudim
 SOŠ a SOU technické Třemošnice
 SOŠ a SOU Polička
 Střední zdravotnická škola Svitavy
 Střední škola obchodu, řemesel a služeb Žamberk
 Střední škola zemědělská a veterinární Lanškroun
 Střední škola chovu koní a jezdeckví Kladruby nad Labem
 Střední odborné učiliště zemědělské Chvaletice
 Agrární komora Pardubického kraje
 Pardubický kraj

Rok hudby 2014 na pardubickém zámku – hudební vystoupení a koncerty v prostorách zámku (celkový počet koncertů cca 30)

Noc mladých výzkumníků – 8.4.2014 Univerzita Pardubice

Den Pardubického kraje – 16.4.2014

Mezinárodní den památek a sídel – 18.4.2014

Pernštejská Fortuna – folkový festival – 13.–17. 8. 2014

Jiřinky – 5. - 7. 9. 2014 - výstava jiřinek DAGLA

Staňte se hrdinou Železného týdne – 5.9.2014 - společnost Elektrowin, a.s.

Dny evropského dědictví – 14. 9. 2014

Den pro dětskou knihu – 29.11.2014 - Krajská knihovna

Spolupráce s Integročním centrem Kosatec - Klub Lvíček

V září roku 2014 navázalo Východočeské muzeum v Pardubicích spolupráci s Integročním centrem Kosatec. Klub Lvíček, který pod vedením odborné asistentky Václavy Hrubešové sdružuje skupinu osob se zdravotním postižením, patřil i dříve k stálým návštěvníkům výstav a expozic Východočeského muzea. Novým tvůrčím krokem se stalo pravidelné setkávání v prostorách pardubického zámku, kde se členové klubu spolu s Helenou Slepíčkovou, pracovnící muzea, věnují různým tématům. Klub má okolo dvaceti členů. Tato nová spolupráce se stala velmi zajímavým obohacením na obou stranách. V roce 2014 se uskutečnila celkem 4 setkání:

Přehled setkání Klubu Lvíček	
První setkání 23. 9. 2014	
Sloupový sál pardubického zámku. Téma: „ Řemeslo má zlaté dno “.	
Druhé setkání 21. 10. 2014	
Sál s renesančním stropem, expozice mincí. Téma: „ Volný čas v historii “.	
Třetí setkání 18. 11. 2014	
Sál s renesančním stropem, expozice mincí Téma: „ Jsem jaký jsem aneb osobnosti v dějinách “.	
Čtvrté setkání 9. 12. 2014	
v sále s renesančním stropem, expozice mincí Vánoční setkání .	

11. Návštěvnost

V roce 2014 představovala návštěvnost všech expozic a výstav: 69 884 osob (v r. 2013 to bylo 65 230); z toho akce pro školy tvoří 6 541 návštěvníků. Přednášky a exkurze navštívilo 1 111 lidí, doprovodné akce muzea 10 102 osob a kulturní akce muzea 10 102 osob. Badatelů bylo celkem 819.

**Celkem muzeum vykázalo v roce 2014 : 81 916 návštěvníků.
Účastníků akcí jiných pořadatelů bylo celkem 27 043.**

Celková návštěvnost Zámku Pardubice (bez návštěvníků VČG) dosáhla v roce 2014 celkového počtu 108 959 návštěvníků.

Mgr. Jitka Rychlíková
2015

